

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет _____ дизайну
Кафедра _____ рисунка

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.06 Рисунок, пластична анатомія

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший бакалаврський
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В2 Дизайн
Освітня програма	«Графічний дизайн»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1-3курс, 1-5семестр
Кількість кредитів ЄКТС	22
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 0 год.
	Семінарські – 0 год.
	Практичні – 330 год.
	Самостійна робота – 330 год.
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд
Викладач (-і)	Старший викладач кафедри рисунку Коновал Віктор Іванович, доцент кафедри рисунку Шпак Василь Олексійович.
Контактна інформація викладача (-ів)	shpak_v@kdidpamid.edu.ua konoval_v@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya
Дні занять	Згідно розкладу.
Консультації	Згідно графіку консультацій.

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Рисунок, пластична анатомія» має практичне спрямування, пов'язане з майбутньою професійною діяльністю фахівців. Під час занять студенти набувають ґрунтовних теоретичних та практичних знань з рисунку та анатомії, розуміння конструктивно-анатомічної побудови тіла людини та конструкції будь якого предмету взагалі, світло-тіньової трактовки форми, законів об'ємної побудови і площинного зображення людського тіла чи об'єкту. Вивчають питання технології творчості, графічні прийоми та засоби малювання, фундаментальні поняття технологій та практики мистецтва.
Мета й завдання навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Рисунок, пластична анатомія» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми певних компетентностей. Рисунок є самостійним видом образотворчого мистецтва та «лежить» в основі всіх видів образотворчого мистецтва – живопису, графіки (графічних технік, ситографії, офорту, ліногравюри та інших). У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: -вміння графічними засобами рисунку на двомірній площині створювати трьохвимірне зображення; -вміння komponувати зображення на аркуші, передавати перспективу скорочення, характерні особливості предметів, їх матеріальність та фактуру; -оволодіння техніками градації світла та тіні для створення тривимірного зображення на площині; -вміння володіти технікою рисунка, м'якими матеріалами, вугіллям, сангіною, туш-перо; -засвоєння будови черепа людини, здатність побудувати його основні елементи: лобову, тім'яну, скроневу, потиличну кістки, щелепи, очниці та носову порожнину; - вміння передати побудову та пластику, характеристику складності форми;

	-здатність аналізувати та інтерпретувати класичні зразки для створення анатомічно точних рисунків, збереження гармонійних пропорцій обличчя; - вміння передавати основні об'ємні форми голови, таких як череп, лицьові м'язи та елементи (очі, ніс, рот, вуха) ; -здатність самостійно аналізувати роботи класичних та сучасних художників; -вміння передавати просторову глибину на площині за допомогою лінійної та повітряної перспективи; -здатність передавати об'єм природних елементів (дерев, скель, водних об'єктів) за допомогою світлотіні; -здатність аналізувати об'єкти та компоувати їх на аркуші для створення гармонійної композиції; -відтворення об'ємних форм на площині за допомогою світлотіні; -вміння правильно передавати пропорції та перспективу людської фігури; -вміння передавати індивідуальні риси конкретної людини у портреті підкреслюючи характерні особливості зовнішності; -вміння зображати м'язи обличчя в різних положеннях, акцентуючи на їх ролі у вираженні емоцій; -здатність побудувати кінцівки людського тіла, знання їх форми, функцій та взаємодії між собою; -знання основних кісток та м'язів людського тіла, їх форми, функцій та взаємодії між собою; -вміння зображати людське тіло в різних ракурсах, передаючи правильну перспективу; -вміння зображати людське тіло з урахуванням анатомічної точності та природності рухів; -розуміння основ ритму, динаміки та пластики рухів у фігурі; -здатність створювати творчі інтерпретації анатомічних тем; - знання основних кісток та м'язів тварин, їх форми, функцій та взаємодії між собою; -розуміння законів ритму та гармонії у композиції, вміння розташовувати фігури в інтер'єрі; -вміння передавати рух фігури, працюючи над динамікою тіла як у спокої, так і в дії;
--	--

	-вміння зображати фігуру людини в контексті інтер'єру, з урахуванням перспективи, масштабу та пропорцій у поєднанні з оточенням; -вміння використовувати лінійну перспективу для зображення фігури в інтер'єрі, враховуючи відстань, ракурси та зменшення предметів в глибині простору; -вміння досягти художньої завершеності твору, підпорядкувати окремідеталі цілому.
Передумови вивчення дисципліни	Живопис, композиція, формотворення.
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт. ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (СК)	СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну. СК 6. Здатність застосовувати у проектнохудожній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями). СК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

	СК 8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта. СК 10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями). СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
--	---

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Семестр 1					
Тема 1. Конструктивний і тональний аналіз геометричних фігур: куля, куб, конус, призма.	30			15	15
Тема 2. Рисунок рубленої голови.	30			15	15
Тема 3. Рисунок складного натюрморту із задачею на фактури (скло, метал тощо) .	30			15	15
Тема 4. Рисунок черепа в 3х ракурсах: анфас, профіль, 3\4.	30			15	15
Усього годин	120			60	60
Семестр 2					
Тема 5. Рисунок частин обличчя (ніс, губи, око, вухо).	30			15	15
Тема 6. Рисунок екорше голови.	30			15	15
Тема 7. Копія голови графічного твору відомого майстра.	40			20	20
Тема 8. Рисунок пейзажу.	50			25	25
Усього годин	150			75	75
Семестр 3					

Тема 9. Рисунок античної голови (Діана, Дорифор).	30			15	15
Тема 10. Рисунок кінцівок людини.	30			15	15
Тема 11. Портрет людини з натури.	30			15	15
Тема 12. Портрет людини з рукою.	30			15	15
Усього годин	120			60	60
Семестр 4					
Тема 13. Рисунок екорше торсу, вивчення анатомії торсу людини.	30			15	15
Тема 14. Рисунок скелету в 3х ракурсах (анфас, профіль $\frac{3}{4}$).	30			15	15
Тема 15. Копія оголеної постановки фігури людини.	40			20	20
Тема 16. Швидкий етюд фігури людини з натури (м'який матеріал, маркери).	50			25	25
Усього годин	150			75	75
Семестр 5					
Тема 17. Вивчення анатомії тварини.	30			15	15
Тема 18. Копія гравюри А. Дюрера «Дикий заєць».	30			15	15
Тема 19. Рисунок фігури людини.	30			15	15
Тема 20. Рисунок фігури людини в інтер'єрі.	30			15	15
Усього годин	120			60	60

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Гупа Євген. Пластична анатомія. Основи рисунка. ВХ (студія) 2013 р.;
2. Джовані. Рисунок, пластична анатомія. Експо-Пресс, 2002 р.;
3. Кириченко М. І. Рисунок. Основи академічного рисунку. — Київ, «Кафедра», 2020.
4. Майстренко-Вакуленко, Ю. Композиція в академічному рисунку. Проблема синтезу категорій простору і часу /Другі Платонівські читання: тези доповідей Всеукр. наукової конф. / Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури М-во культури України, НАОМА; координатор проекту, упоряд. тексту Л.О. Лисенко. Київ : LAT & K, 2015. С. 31.

5. Попова Л. Г. Якутович. Радянський художник. 1988 р.;
6. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис. — Київ, ТОВ «Європа Прінт», 2008.
7. Сергєєв В. Д. Альбом: рисунок, живопис. — К.: «Артишок», 2012.
8. Сухенко, В. О. Рисунок // М-во культури і мистецтв України, НАОМА. Київ : BONA MENTE, 2004. с. 175-176.
9. Сухенко, В. О. Академічний рисунок //М-во культури України, НАОМА; рец. П. П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлев. — Київ : Амадей, 2016. 232 с. 230.

Додаткові:

10. Базилевич А. Д. Підготовчі малюнки до поеми І. Котляревського «Енеїда». — Київ, ПП «Верещинські», 2004.
11. Федик, З. Навчальні рекомендації щодо виконання завдання "Рисунок голови людини" // Українська академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці / НАОМА. Київ : [б. в.], 2006. Вип. 13. С. 72-78.
12. Ятченко, Ю. М. Мистецтво рисунка //МОН України; НАОМА; рец.: Л.І. Вітковський, С.Ф. Жердицький; авт. вступ. ст. А.В. Чебикін. Київ : НАОМА, 2005. с. 35.

Методи контролю та розподіл балів

Семестр 1

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Конструктивний і тональний аналіз геометричних фігур: куля, куб, конус, призма.	Вересень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 2. Рисунок рубленої голови.	Жовтень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 3. Рисунок складного натюрморту із задачею на фактури (скло, метал тощо) .	Листопад	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 4. Рисунок черепа в 3х ракурсах: анфас, профіль, 3\4.	Грудень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Екзаменаційний перегляд			20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100

Семестр 2

Назви змістових модулів і тем	Дата	Формат контролю	Максимальна
-------------------------------	------	-----------------	-------------

Тема 5. Рисунок частин обличчя (ніс, губи, око, вухо).	Січень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 6. Рисунок екорше голови.	Лютий	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 7. Копія голови графічного твору відомого майстра.	Квітень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 8. Рисунок пейзажу.	Травень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Екзаменаційний перегляд			20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100

Семестр 3

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 9. Рисунок античної голови (Діана, Дорифор).	Вересень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 10. Рисунок кінцівок людини.	Жовтень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 11. Портрет людини з натури.	Листопад	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 12. Портрет людини з рукою.	Грудень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Екзаменаційний перегляд			20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100

Семестр 4

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 13. Рисунок екорше торсу, вивчення анатомії торсу людини.	Січень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 14. Рисунок скелету в 3х ракурсах (анфас, профіль $\frac{3}{4}$).	Лютий	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 15. Копія оголеної постановки фігури людини.	Квітень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 16. Швидкий етюд фігури людини з натури	Травень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20

(м'який матеріал, маркери).			
Екзаменаційний перегляд			20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100

Семестр 5

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 17. Вивчення анатомії тварини.	Вересень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 18. Копія гравюри А. Дюрера «Дикий заєць».	Жовтень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 19. Рисунок фігури людини.	Листопад	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Тема 20. Рисунок фігури людини в інтер'єрі.	Грудень	Поточний контроль, підсумковий контроль	20
Екзаменаційний перегляд			20
Разом за семестр вивчення дисципліни			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Мольберти, планшети, освітлювальні прилади.
------------------------------------	---

Необхідні засоби	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до інтернету.
Програмне забезпечення	Microsoft Office
Матеріали, інструменти	Графічні матеріали: олівець, гумка, папір, м'який матеріал (соус, вугілля, сангіна, сепія).

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання. Творчі роботи надаються викладачу з усіма начерками, пошуковими ескізами або макетами до проміжних етапів виконання, що підтверджують авторство розробки.
Політика щодо відвідування занять	Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Ліквідація заборгованості відбувається протягом одного тижня після встановленого терміну.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять с дисципліни "Рисунок" розповсюджуються прийняті норми і правила поведінки затверджених документом "Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука".
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;

	2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.
--	--

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (*посилання*).

<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/>

Розробники силябусу
навчальної дисципліни

Коновал В. І.

Шпак В. О.

Гарант освітньої програми

Костенко І.О.

Завідувач кафедри

Шпак В. О.

Силябус затверджено
на засіданні кафедри рисунка
від 26.08.2025, протокол № 1